

ENDURVINNSLA

– svo einfalt er það!

Flokkum og skilum á endurvinnslustöðvar SORPU

- Þannig getur úrgangur orðið hráefni í nýjar vörur.
- Minna landrými fer undir urðunarstaðinn.
- Það er ódýrara fyrir samfélagið og umhverfissvænna ef úrgangi er skilað flokkuðum á endurvinnslustöð.

Merkingar

Á endurvinnslustöðvum eru gámar undir flokkaðan úrgang merktir með númerum og teikningum sem vísa til viðkomandi úrgangstegunda. Í þessum bæklingi er notast við sömu merkingar sem auðveldar flokkun á stöðvunum. Einnig er notast við tákn sem eru útskýrð hér fyrir neðan.

Úrgangstegund sem ber þetta tákn er gjaldskyld. Ef táknið er ekki til staðar kostar ekkert að skila viðkomandi úrgangi á endurvinnslustöð.

Hér kemur fram með hvaða hætti hráefnið er endurnýtt.

Úrgangstegund sem ber þetta tákn inniheldur spilliefni sem þarf að eyða.

Úrgangi má einnig skila í grenndargáma á höfuðborgarsvæðinu.

1

Óendurvinnanlegur úrgangur

Í þennan flokk fer blandaður úrgangur sem ekki fellur undir aðra úrgangsflokka. Úrgangurinn er baggaður og fluttur í Álfsnes þar sem hann er urðaður.

Athugið að úrgangurinn getur verið gjaldskyldur ef hann hefur fallið til við framkvæmdir.

2

Bylgjupappi

Bylgjupappi þekkist á þykkt hans og bylgjulaga brúnum. Fjarlægja þarf allar plastumbúðir og umbúðir úr öðrum efnum innan úr kóssum. Gott er að brjóta saman umbúðir og minnka þannig umfang þeirra. Bylgjupappi má vera áprentaður í sterkum litum.

Framleiðsla úr endurunnum bylgjupappa er m.a. nýir pappakassar og einangunarplötur.

3

Timbur og trjábólir

Í þennan flokk fer allt timbur nema það sem er ljósmálað eða plasthúðað. Ekki má setja masónít, trétex eða þunnar innihurðir með timbrinu.

 Timbur er gjaldskilyt en trjábólur er hægt að skila á stöðvarnar án gjalds. Athugið að stærri förmum en 2 m³ skal skilað í móttökustöðina í Gufunesi en þar er hvort tveggja gjaldskilyt.

 Timbur er kurlað og nýtt sem kolefnisgjafi við framleiðslu kísiljárns hjá Íslenska járnblendifélaginu hf á Grundartanga.

4

Ljósmálað og plasthúðað timbur

Ljósmálað timbur nýtist ekki hjá Járnblendiverksmiðjunni vegna efnis sem ljós málning inniheldur (titan). Timbrið er notað sem yfirlag á urðunarstaðnum í Álfsnesi.

 Timbur er gjaldskilyt. Athugið að stærri förmum en 2 m³ skal skilað í móttökustöðina í Gufunesi.

5

Málmar

Í þennan flokk fer allt sem inniheldur mál af einhverju tagi, jafnvel þó það sé aðeins að hluta, s.s. ýmis húsgögn, niðursuðudásir o.fl. Athugið að raftæki fara í annan farveg, sjá flokka nr. 7, 14, 15 og 17.

 Málmar eru flokkaðir, bræddir og endurunni í nýjar vörur erlendis. Málmar eru verðmætt hráefni sem hægt er að endurvinna aftur og aftur.

6

Grófur úrgangur

Í þennan flokk fara t.d. ónýt húsgögn, dýnur, úrgangur frá bilaviðgerðum og aðrir fyrirferðarmiklir hlutir sem ekki er hægt að pressa. Efnið er hakkað í móttökustöð SORPU í Gufunesi og síðan fargað á urðunarstaðnum í Álfsnesi.

 Þessi flokkur getur verið gjaldskilydur ef um er að ræða úrgang sem tengist framkvæmdum, s.s. gólfdukar og teppi, gluggakarmar með gleri í o.fl. Ónýt húsgögn, t.d. sófar og stólar, eru ekki gjaldskilyd.

7

Stór raftæki

Í þennan flokk fara heimilistæki, nema annað sé tekið fram. Athugið að kælitæki eru flokkuð sérstaklega, sjá flokk nr. 17.

 Sjórntölvur, þéttar og rafmagnssnúror eru fjarlægðar og tækin síðan endurunni ásamt öðrum málmum.

8

Steinefni

Í þennan flokk fara efni sem ekki brotna niður í náttúrunni, svokölluð „berandi“ efni. Sem dæmi má nefna gler, hreinlætistæki úr postulíni, flísar, múrbrot og hellur. Losið úrgang ávallt úr pokum. Athugið að mold fer í flokk 10.

 Úrgangurinn er gjaldskilydur ef hann hefur fallið til við framkvæmdir.

 Efnið er hægt að nýta sem jarðvegsfyllingu ef það er án aðskotahluta.

10

Garðaúrgangur

Í þennan flokk fer allur garðaúrgangur sem ekki nýtist til moltugerðar, s.s. torfur, arfi, plöntuleifar og mold. Losið úrgang ávallt úr pokum. Efninu er fargað á jarðvegstípp.

Efnið getur verið gjaldskylt ef það fellur til við framkvæmdir, s.s. jarðvegur og torf.

11

Pappír og sléttur pappi

Í þennan flokk fara dagblöð, tímarit, prentpappír, hreinar og tómar fernur, eggjabakkar, pappambúðir undan morgunkorni, kexi, pasta o.fl. Fjarlægjið plast og matarleifar úr umbúðum, skolið fernur og brjótið umbúðir saman.

Þessum flokki er hægt að skila í **bláa grendargáma** og á endurvinnslustöðvar.

Efnið er endurunnið erlendis. Nýjar vörur úr efninu eru t.d. klósettpappír, eldhúsrúllur og nýjar pappambúðir úr sléttum pappa.

13

Plastumbúðir

Flokka skal allar umbúðir úr plasti – nema frauðplast og umbúðir sem bera skilagjald. Þetta eru t.d. sjampóbrúsar, tómatsósufliöskur, plastbakkar, plastpokar o.fl. Umbúðir skulu vera tómar, án allra aðskotahluta, s.s. matar- eða efnaleifa. Gott er að stafla umbúðum eða pressa þær vel saman til að nýta plássið sem best – það kostar að flytja loft!

Plastumbúðir fara í **græna grendargáma** eða á endurvinnslustöðvar.

Plastumbúðirnar eru ýmist nýttar til orkuvinnslu eða til endurnýtingar bæði hérlendis og erlendis.

14

Raftæki (lítil)

Í þennan úrgangsflokk fara öll raftæki sem ekki tilheyra öðrum flokkum, t.d. ryksugur, brauðristar, hárfurkur, rakvélur, útvörp, kaffivélar, símar, prentarar o.fl. Athugið að tölvur og skjáir fara í annan farveg, sjá flokk nr. 15.

Ónýt raftæki eru tætt í sundur og málmar aðskildir frá plasti og öðrum efnum og síðan endurunnið.

Tölvur

Í þennan flokk fara tölvuturnar, lófátölvur og fartölvur. ATH! Skjáir fara í flokk nr. 15.

Tölvur eru teknar í sundur og teknar úr þeim prentplötur, harðir diskar, diskadrif, kælieining og spennugjafi. Mismunandi málmtegundir eru endurunnar.

Tölvurnar innihalda spilliefni sem er eytt með viðeigandi hætti.

15

Flatskjáir

Flatskjáir, hvort sem er tölvuskjáir eða sjónvörp eru aðskildir frá öðrum raftækjum og flokkaðir sér.

Flatskjáir eru fluttir úr landi þar sem þeir eru meðhöndlaðir sérstaklega til að aðskilja ihluti sem eru nýtanlegir til viðgerða á öðrum skjám. Allir ihlutir sem ekki eru endurnýttir eru endurunnið.

Spilliefnum er eytt svo þau geti ekki haft skaðleg áhrif á umhverfið.

Túpuskjáir

Túpuskjáir, hvort sem er tölvuskjáir eða sjónvörp, eru aðskildir frá öðrum raftækjum og flokkaðir sér.

Túpuskjáir eru fluttir úr landi þar sem þeir eru meðhöndlaðir sérstaklega til að aðskilja plast, gler, blý og fosfór.

Blý og fosfór þarf að meðhöndla sérstaklega þar sem þessi efni geta haft skaðleg áhrif á umhverfið.

Ljósaperur

Flokkar skal flúorperur, sparperur, halogenperur og allar aðrar perur í þennan flokk.

Perur sem innihalda kvikasilfur fá sérstaka meðhöndlun þar sem kvikasilfur er aðskilið frá gleri og öðrum efnum og því eytt sérstaklega. Afgangurinn fer til urðunar.

16

Spilliefni

Spilliefnum ber samkvæmt lögum að skila til eyðingar. Undir spilliefni flokkast ýmiskonar hreinsiefni, málning, lím, leysiefni, rafhlöður, lakk, stíflueyðir, skordýraeitur, úðabrusar, frostlögur, olíufeni, rafgeymar o.fl. Spilliefnum skal skila í lokuðum umbúðum. Réttar merkingar á ílátum auðvelda flokkun spilliefna.

Efnin eru meðhöndluð á viðeigandi hátt og komið til eyðingar eða í endurvinnslu.

17

Kælitæki

Gömul kælitæki innihalda kælimiðilinn freon en það er efni sem veldur eyðingu ósonlagsins. Að auki innihalda kælitæki olíu sem flokkast sem spilliefni.

Freon og olía eru tæmd úr skápunum og efnin meðhöndluð með viðeigandi hætti.

Skáparnir eru teknir í sundur og flokkaðir til endurvinnslu. Helstu endurvinnsluflokkar eru járn, ál, kopar og plast.

18

Húsbúnaður og húsgögn

Í nytjagám á endurvinnslustöð fer allur húsbúnaður, raftæki og annað sem fólk vill að fari í endurnotkun, t.d. borð, stólar, rúm, ísskápar, þvottavélar, bækur, diskar og bollar svo eitthvað sé nefnt. Þessir hlutir eru seldir í Góða hirðinum, nytjamarkaði SORPU og líknarfélaga, Fellsmúla 28.

Ágóði af sölnunni í Góða hirðinum rennur til góðgerðarmála.

 góði hirðirinn

19

Föt og klæði

Í gáma merкта Rauða krossi Íslands fara allar vefnaðarvörur, t.d. fullorðinsfatnaður, barnafatnaður, yfirhafnir, gluggatjöld, áklæði, teppi og handklæði. Föt og klæði þurfa að vera pökkuð í lokaðan plastpoka.

Föt og klæði nýtast til hjálparstarfs innanlands og erlendis á vegum Rauða kross Íslands.

20

Skór

Skilið skópörum í lokuðum pokum eða bindið saman reimar. Þannig haldast skópörin saman og það sparar tíma og fyrirhöfn við flokkun á þeim.

Skórnir eru flokkaðir, settir í endursölu eða gefnir til líknarstarfa á vegum Samtaka íslenskra kristniþóðsfélaga.

21

Skilagjaldsskyldar umbúðir

Áldósir, plastflöskur og glerflöskur skal flokka og telja eftir efnistegund. Að hámarki er tekið við 1000 einingum í einu á endurvinnslustöð. Aðeins er greitt fyrir umbúðirnar inn á debetkort. Endurvinnslan hf, Knarrarvogi, tekur við meira magni af umbúðum og þar er einnig hægt að fá greitt fyrir þær með peningum.

Framleiðsla úr endurunnum áldósum er nýjar áldósir. Úr gömlu plastflöskunum er framleidd polyester ull, efni sem t.d. nýtist í fataiðnaði og teppaframleiðslu og eru flísföt þekktasta afurðin. Glerflöskur eru muldar og nýtast sem jarðvegsfyllingarefni hérlandis.

22

Hjólbarðar

Tekið er við hjólbörðum frá heimilum á endurvinnslustöðvum SORPU. Hjólbarðar eru kurlaðir og endurnýttir. Ekki má setja plastumbúðir (flokkur 13), reiðhjóladekk eða slöngur (flokkur 1) í gáminn.

Kurlaðir hjólbarðar eru nýttir sem drenlag á urðunarstað SORPU í Álfsnesi.

23

Kertaafgangar

Kertaafgöngum er safnað á endurvinnslustöðvum í samvinnu við kertagerðir.

Vaxið nýtist til framleiðslu á nýjum kertum.

24

Trjágreinir

Trjágreinum skal skilað án aðskotahluta. Þær eru kurlaðar og nýtast ásamt grasi í moltuframleiðslu. Losið greinar ávallt úr pokum.

Framleiðsla á moltu, lífrænum jarðvegsbæti. Kurlaðar trjágreinir má einnig nota sem lyktheftandi filter á urðunarstaðnum í Álfsnesi.

25

Gras

SORPA framleiðir jarðvegsbættinn MOLTA úr trjágreinum og grasi. Losið grasið ávallt úr pokum.

MOLTA er úrvals áburður eða bætiefni í beðin og á grasflötina.

Heyrúlluplast

Heyrúlluplasti skal skilað án aðskotahluta til móttökustöðvar SORPU í Gufunesi.

 Efnið er endurunnið á vegum þjónustuaðila Úrvinnslusjóðs.

Gamalt fyrir þér – nýtt fyrir öðrum

Á öllum endurvinnslustöðvum SORPU, nema á Kjalarnesi, eru nytjagámar fyrir Góða hirðinn þar sem fólk getur gefið hluti sem það er hætt að nota. Við tökum við hlutum sem eru með óskert notagildi og tilheyra heimilishaldi, allt frá húsgögnum og raftækjum til leikfanga, bóka og smámuna. Ágóði af sölu muna í Góða hirðinum rennur til góðgerðarmála.

Afgreiðslutími á starfsstöðvum SORPU er sem hér segir:

Móttökustöð í Gufunesi

Virka daga: 07.30 - 17.00
Laugardaga: LOKAÐ, nema fyrir viðskiptavinum með viðskiptakort frá 13.00 - 16.00

Álfsnes

Virka daga: 08.00 - 17.00
Laugardaga: 08.00 - 12.00

Góði hirðirinn

Fellsmúla 28
Virka daga: 12.00 - 18.00
Um helgar: LOKAÐ

Grenndargámar

Um 80 grenndarstöðvar eru staðsettar víða á höfuðborgarsvæðinu. Hægt er að skoða staðsetningu þeirra á heimasíðu SORPU, www.sorpu.is.

Endurvinnslustöðvar

Virka daga: 12.30 - 19.30
Um helgar: 10.00 - 18.30
Opið á Kjalarnesi sunnudaga, miðvikudaga og föstudaga 14.30 - 19.30
Stöðin við Breiðhelli opnar kl. 8.00 á virkum dögum.

Endurvinnslustöðvar á höfuðborgarsvæðinu:

Ánanaust, s. 561 6570
Jafnasel 8, s. 567 6573
Sævarhöfði 21, s. 567 6570
Kjalarnes við Norðurgrund, s. 586 8339
Breiðhella 8-10 Hafnarfirði, s. 571 0920
Dalvegur 1 Kópavogi, s. 564 3140
Bliðubakki Mosfellsbæ, s. 566 8120

Reglur um losun úrgangs og gjaldskyldu frá heimilum

Kostnaður vegna reksturs endurvinnslustöðva er greiddur af sveitarfélögunum á höfuðborgarsvæðinu.

1) Gjaldfrjáls úrgangur

Ekki er greitt fyrir losun á úrgangi frá daglegum heimilisrekstri. Dæmi um gjaldfrjálsan úrgang er sléttur pappi, bylgjupappi, dagblöð, föt, kertaafgangar, nytjahlutir, drykkjarumbúðir o.fl. Úrgangur skal vera flokkaður þegar honum er skilað á endurvinnslustöð.

2) Gjaldskyldur úrgangur

Á endurvinnslustöðvum SORPU er greitt eftir rúmmáli úrgangs samkvæmt gjaldskrá. Starfsmaður mælir umfang úrgangsins. Almenningi ber að greiða fyrir:

- Úrgangur frá byggingu og breytingu húsnæðis og lóða (t.d. innréttingar, timbur, gólfefni, múrbrot og flísar)
- Úrgangur frá bílaviðgerðum
- Úrgangur frá húsdýrahaldi
- Steinefni (t.d. mól og jarðvegur)

Gjaldskrá er að finna á heimasíðu SORPU, www.sorpa.is.

3) Hámark farmstærða er 2 m³

Ef losa þarf stærri farma frá heimilum er það gert í móttökustöð SORPU í Gufunesi. Þar er nánast allur úrgangur gjaldskyldur og er greitt eftir þyngd samkvæmt gjaldskrá (farmi er ekið yfir vigt).

ATH! Pressið umbúðir vel saman – minnið rúmmál úrgangs – það kostar að flytja loft!

